

Hart voor Brabant

Ingekomen zienswijzen kadernota 2025

27 maart 2024

In het onderstaande overzicht vindt u de ingekomen zienswijzen op het wijzigingsbesluit op de gemeenschappelijke regeling van de GGD, die uit de college- en raadsbehandelingen zijn gekomen. De reactie op deze zienswijzen door de GGD wordt in het DB behandeld en in het AB voor instemming voorgelegd. NB de reacties zijn, na de vergadering van het algemeen bestuur nog aangepast.

	Gemeente	Zienswijze Raad	Reactie GGD
	Bernheze	De raad van de gemeente Bernheze besluit, op basis van het bijbehorende voorstel van burgemeester en wethouders van 23 januari 2024: Een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2025 van de GGD Hart voor Brabant, behalve op het volgende onderdeel: -PM kosten voor het 'Transitieplan toekomstbestendige GGD', waarbij het Algemeen Bestuur wordt gevraagd om: - gezien de verwachting van zwaar financieel weer voor de gemeenten met een kritische blik te kijken naar de begroting 2025 en verder; - waar mogelijk kosten te besparen (door innovaties) en terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens; - in geval van nieuw beleid dekking te zoeken binnen de eigen begroting, waarbij de afspraken over loon-/prijsindexatie worden gerespecteerd - in bovenstaand licht bezien, de overweging mee te geven om te bezien of een positief jaarrekeningsaldo waar mogelijk kan worden	<i>De wijze van financiering van het 'transitieplan toekomstbestendige GGD ligt voor in de vergadering van het algemeen bestuur van 22 maart. Voorgesteld daarin wordt om een deel van de transitiekosten te bekostigen uit de innovatieve gelden, zodat daarmee het gevraagde bedrag van de gemeenten daalt met € 750.000. Het financiële jaar 2023 wordt helaas niet met een positief saldo (als gevolg van actualisatie functiehuis en gestegen salarislasteren) afgesloten en de reserve is al onder het kritisch niveau gedaald.</i>

		terugbetaald aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling GGD	
	Boekel	De volgende aandachtspunten worden vanuit Boekel als zienswijze overgebracht aan het Algemeen Bestuur van de GGD Hart voor Brabant: <u>Landelijke middelen</u>: het Rijk stelt aan gemeenten voor meerdere beleidsterreinen geld beschikbaar. De GGD stelt dat gemeenten deze bedragen deels kunnen doorgeven aan gemeenschappelijke regelingen. Dit kan het makkelijker maken om een beroep te doen op de expertise van de GGD: bijvoorbeeld bij het toezicht op de kinderopvang en/of het inrichten van de omgeving. Zo zijn of komen er (rijks)vergoedingen voor toezicht kinderopvang (extra geld vanaf 2022 voor het toezicht op de gastouderopvang) en het invoeren van de Omgevingswet. Daarnaast is er vanaf 2023 een uitkering voor thema's als gezondheidsbevordering, sport- en bewegen en de sociale basis (het GALA). De GGD stelt dat gemeenten hiermee een deel van de kostenstijging van de GGD kunnen opvangen. De gemeente Boekel kiest ervoor om zelfstandig te bepalen hoe de algemene middelen en specifieke uitkeringen besteed worden, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan lokale inzet. Dit geldt met name voor de SPUK GALA middelen; De GALA middelen zullen in Boekel voornamelijk lokaal worden ingezet en niet per definitie worden overgedragen aan de GGD. a) <u>Afwikkeling huisvesting en update van (bestemmings)reserves</u> Na afronding van het huisvestingsproject heeft de GGD Hart voor Brabant het voorstel gedaan binnen het AB om het restantsaldo van dit project in de 'reserve huisvestingsvisie' te laten staan voor toekomstige ontwikkelingen (zoals voor de ontwikkeling van het vaccinatie-expertisecentrum). Het algemeen bestuur heeft ingestemd met de inwerkingstelling van de reserve dekking kapitaallasten.	<i>Reactie GGD: In het lokaal overleg met gemeenten wordt bepaald welke rol de GGD in de GALA plannen van die specifieke gemeente heeft en worden daar (financiële) afspraken over gemaakt. Uiteraard staat het de gemeente vrij zelf te bepalen hoe zij de middelen tot haar beschikking aanwendt.</i> <i>Ad a) Reactie GGD: de bestemming van de reserve: het mandaat hiervoor ligt bij het algemeen bestuur van de GGD. De resultaatbestemming is onderdeel van de jaarstukken. In de financiële verordening en de nota reserves & voorzieningen zijn hier afspraken over gemaakt. Deze zienswijze niet overnemen</i>

	Het AB heeft tevens ingestemd met het voornemen de resterende middelen in de reserve huisvestingsvisie aan te houden en heeft de looptijd verlengd van de reserve 'vernieuwing bedrijfsprocessen' tot 2027. De gemeenteraad van Boekel heeft eerder uitgesproken dat positief behaalde jaarresultaten dienen terug te vloeien naar de deelnemende gemeenten, dan wel de vastgestelde bijdrage per inwoner substantieel te verlagen. De Raad wenst vooraf geïnformeerd te worden over de uitwerking van de ingediende zienswijzen en de hoogte van de te vormen reserves. b) <u>Bekostiging Oekraïense ontheemden</u> In 2022 zijn kosten gefactureerd aan gemeenten (in 2022 circa € 190.000) en dit zal in 2023 opnieuw aan gemeenten worden gefactureerd. Voor 2023 ligt dit bedrag ergens tussen € 100.000 en € 250.000. De werkzaamheden die de GGD heeft uitgevoerd hebben betrekking op de Jeugdgezondheidszorg (extra vaccinaties vanwege de lage vaccinatiegraad in Oekraïne, prénatale zorg, etc.). Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het factureren van de meerkosten Oekraïense ontheemden 2023 aan gemeenten. De gemeente Boekel wenst toelichting op de daadwerkelijke inzet van deze kosten voor de gemeente Boekel. c) <u>Omgevingsportaal</u> Het portaal GGD Omgevingsadvies is opgericht om gemeenteambtenaren (zoals projectleiders, casemanagers en adviseurs) in de provincie Noord-Brabant te helpen om gezondheid een plekje te geven in ruimtelijke ontwikkelingen en vergunningverlening. Het portaal kan gedeeld worden met initiatiefnemers, zodat zij gezondheidskansen al kunnen betrekken vóór zij een plan indienen bij de gemeente. Want: "hoe vroeger in het proces dit portaal wordt geraadpleegd, het liefst al aan de tekentafel, hoe makkelijker en beter gezondheid geborgd kan worden".	<i>Ad b) Reactie GGD: In het overleg met de gemeente is de daadwerkelijke inzet van de GGD inmiddels toegelicht met een onderbouwing.</i> <i>Ad c: geen reactie nodig.</i>
--	---	--

		De GGD geeft met dit portaal invulling aan de hernieuwde wettelijke taak om gezondheid mee te wegen in elke ruimtelijke ontwikkeling. Zij gaan ervan uit dat de toepassing van het portaal opgenomen wordt in de procedure rond de intake- en omgevingstafel. Het is op dit moment nog niet geheel duidelijk op welke wijze het omgevingsportaal geïntegreerd wordt binnen de werkprocessen van de omgevingswet en welke kosten dit met zich meebrengt.	
	Boxtel	De gemeenteraad van Boxtel heeft in zijn vergadering van 19 maart 2024 de "Concept Kadernota GGD Hart van Brabant" besproken. De gemeenteraad heeft besloten om de volgende zienswijze in te dienen. - We onderstrepen het belang van een toekomstbestendige organisatie. In de kadernota geeft u aan dat de kosten voor het traject Transitie nog niet bekend zijn. De gemeenteraad wil dit transitieplan kritisch beoordelen alvorens zij akkoord geeft. Dit betekent tevens dat wij niet op voorhand akkoord gaan met de extra kosten die hiermee gemoeid zijn. - De inhoud van de kadernota is niet op alle onderdelen tot stand gekomen in samenwerking met of vanuit opdracht door de gemeente. Het is belangrijk dat samen met gemeenten wordt vastgesteld of de invulling zoals voorgesteld door de GGD ook wenselijk is en aansluit bij de behoeften van de gemeenten. - We delen de zorgen over de dalende vaccinatiegraad die ook gemeente Boxtel niet ontgaat. 'Blijven inzetten op	Reactie GGD <i>De kosten die gemoeid zijn met de transitie zijn, zoals nu geraamd eenmalig 3,5 € mln., waarvan 2,75 aan de gemeenten wordt gevraagd. De mogelijkheid voor zienswijze van gemeenteraden is er, bij de begrotingswijziging 2024 die in april wordt gedeeld met de raden voor zienswijze.</i> <i>De GGD is voornemens een raadsinformatie-bijeenkomst te houden voor raadsleden in zijn werkgebied, zodat hij de noodzaak, maar ook de financiering en besteding van de transitiemiddelen goed kan overbrengen.</i> <i>De inhoud van de kadernota is goedgekeurd door DB en wordt juist voorgelegd aan de raden om hun input te kunnen geven en daarna door het AB vastgesteld. Daarmee wordt het een 'product' van de GGD én de gemeenten. In het lokaal overleg met de gemeente kan worden ingezoomd op de lokale behoefte.</i> <i>We zagen in 2023 een grotere daling van de vaccinatiegraad ten opzichte van voorgaande jaren. Dit</i>

		voorlichting en goede kennisoverdracht, zodat onze cliënten weloverwogen hun keuzes kunnen maken.' impliceert dat er hiervoor geen extra inspanning komt terwijl dat wel nodig is om het tij te keren. We vragen de GGD dan ook om samen met GGD GHOR de oorzaken die ten grondslag liggen aan deze daling te onderzoeken zodat hier een betere invulling aan gegeven kan worden.	<i>betekent niet dat de vaccinatiegraad het afgelopen jaar harder is gedaald. Sinds januari 2022 moeten mensen toestemming geven om persoonlijke gegevens, bijvoorbeeld over ontvangen vaccinaties, uit te wisselen met het RIVM. Als iemand wel een vaccinatie krijgt, maar de gegevens niet met het RIVM worden gedeeld, dan noemen we dat een anonieme vaccinatie.</i> <i>Deze anonieme vaccinaties kunnen niet meegeteld worden bij het berekenen van de vaccinatiegraad, waardoor deze lager kan lijken dan de vaccinatiegraad daadwerkelijk is. Dat maakt zeker bij de kleine gemeenten (wet van de kleine getallen) een behoorlijk verschil. In onze regio ligt het gemiddeld aandeel anonieme vaccinaties op 9 procent.</i> <i>Daarnaast blijven we dus inzetten op voorlichting en goede kennisoverdracht en, waar nodig, ook intensiveren.</i>
	Dongen		
	Gilze en Rijen	Geen zienswijze	
	Goirle	In de Commissie sociaal van 4 maart 2024 is de raad akkoord gegaan met de zienswijze zoals deze in het daar gepresenteerde raadsvoorstel is opgenomen. Deze zienswijze luidt als volgt: “De volgende zienswijze op de kadernota GGD 2025 te geven: met hier, in ieder geval, opgenomen onderstaande aandachtspunten, zodat Goirle het belang van normaliseren voor de GGD onderstreept:	Reactie GGD <i>De wensen t.a.v. de rol van de GGD binnen de sociale basis zullen in het lokaal overleg tussen GGD en gemeente worden besproken.</i>

		• We verwachten van de GGD een pro-actievere rol binnen de sociale basis ; • We verwachten dat de GGD aangeeft <u>hoe</u> zij inzet op het versterken van de sociale basis; • We vernemen graag <u>hoe</u> de GGD de transformatie vormgeeft en welke concrete resultaten zij daarbij benoemt.” Aanvullend heeft de raad nog een volgende aanvulling op bovenstaande zienswijze, die wij u graag meegeven: Uit onderzoeken van o.a. het RIVM is gebleken dat fijnstof die vrij komt bij het stoken van houtkachels onder bepaalde weersomstandigheden slecht is voor mensen met COPD, verslechterde longfunctie en longontsteking; Uit onderzoeken van o.a. het RIVM is gebleken dat medicijnresten in het riool en open water een risico vormen voor dieren en planten en mensen. De raad wil graag als aanvulling op bovenstaande zienswijze u verzoeken om in uw kadernota mee te nemen dat de GGD op deze punten voorlichting gaat verzorgen en maatregelen gaat nemen in deze.	<i>De transitie, zoals genoemd in de kadernota '25, wordt nader toegelicht in het transitieplan, dat de raad nog zal ontvangen.</i> <i>De GGD (team GMV) gaat graag in gesprek met de gemeente Goirle en met gemeenten in het algemeen, in relatie tot het schone lucht akkoord (dat, voor zover ons bekend, niet is ondertekend door Goirle), waarin deelnemende partijen samen streven naar een gezondheidswinst van minimaal 50% in 2030 ten opzichte van 2016, en kan hierover op die basis ook voorlichting verzorgen. De GGD is niet in staat om maatregelen te nemen in deze, de gemeenten zijn hiervoor aan zet. De GGD is graag bereid hier te ondersteunen, met voorlichting en advies.</i> <i>Het betreft hier voornamelijk medicijnresten die vanuit het riool via de rioolwaterzuivering in open water terechtkomen. De Provincie is het bevoegd gezag als het gaat om de kwaliteit van het aangewezen zwemwater. Bij evenementen in natuurwater adviseert de GGD de gemeente over de eventuele gezondheidsrisico's-</i> <i>Voor de waterschappen en drinkwaterbedrijven is de waterkwaliteit relevant, onder andere gezien de (toekomstige) drinkwaterbereiding.</i> <i>De GGD heeft hierin, anders dan desgevraagd adviseren, geen directe taak.</i>
--	--	--	---

	Heusden	Zienswijze: meer aandacht voor ouderengezondheid	Reactie GGD: <i>in 2024 maken we beleid hierop en gaan dit zsm uitvoeren. Zie ook het 'Ouderengezondheidsbeleid' dat op 22 maart op de agenda van het algemeen bestuur wordt behandeld.</i>
	Hilvarenbeek		
	Land van Cuijk	In de raadsvergadering van 7 maart 2024 is de volgende zienswijze vastgesteld: 1. Gezien de verslechterde financiële uitgangspositie de komende jaren zullen de gemeenten kritisch moeten zijn op de uitgaven. Wij verwachten dit ook van de gemeenschappelijke regelingen waar wij aan deelnemen. Dit betekent voorsnag dat wij er van uitgaan dat dekking van 'nieuw beleid' in uw begroting gevonden wordt binnen uw begroting. De afspraken over de loon/prijsindexatie worden conform de huidige systematiek voortgezet. 2. Dit geldt ook ten aanzien van de PM post die u in de kadernota heeft opgenomen ten behoeve van de transitie naar een toekomstbestendige GGD. Wij zullen de door u voorgenomen uitwerking van dit voorstel in de begroting 2025 kritisch bekijken.	Reactie GGD: <i>De GGD kijkt kritisch naar de dekking van de vereiste € 3,5 miljoen eenmalige transitiemiddelen. Een deel wordt inderdaad vanuit de innovatiegelden gefinancierd, zodat het resterende bedrag € 2,75 miljoen is wat van de gemeenten eenmalig wordt gevraagd.</i> <i>De ruimte voor de zienswijze voor gemeenteraden is er, bij de begrotingswijziging 2024 die in april wordt gedeeld met de raden voor zienswijze. De GGD is voornemens een raadsinformatie-bijeenkomst te houden voor raadsleden in zijn werkgebied, zodat hij de noodzaak, maar ook de financiering en besteding van de transitiemiddelen goed kan overbrengen.</i>
	Loon op Zand		
	Maashorst	Als aandachtspunt verwachten we van de GGD dat zij binnen het traject Transitie naar een toekomstbestendige GGD kritisch kijkt welke middelen uit de reserve gebruikt kunnen worden voor de transitie en of het budget voor innovatieve projecten hiervoor tijdelijk (gedeeltelijk) aangewend kan worden. Ook vragen we de GGD om te onderzoeken welke kwaliteitsslagen in de transitie kunnen leiden tot besparingen. Verder willen we als gemeenteraad nog ruimte voor het geven van een zienswijze wanneer het exacte bedrag en het eventuele effect op de inwonersbijdrage voor de transitie toekomstbestendige GGD bekend is.	Reactie GGD: <i>de GGD kijkt kritisch naar de dekking van de vereiste € 3,5 miljoen eenmalige transitiemiddelen. Een deel wordt inderdaad vanuit de innovatiegelden gefinancierd, zodat het resterende bedrag € 2,75 miljoen is wat van de gemeenten eenmalig wordt gevraagd.</i> <i>De ruimte voor de zienswijze voor gemeenteraden is er, bij de begrotingswijziging 2024 die in april wordt gedeeld met de raden voor zienswijze.</i>

			<i>De GGD is voornemens een raadsinformatie-bijeenkomst te houden voor raadsleden in zijn werkgebied, zodat hij de noodzaak, maar ook de financiering en besteding van de transitiemiddelen goed kan overbrengen</i>
	Meerijstad	Geen zienswijze	
	Oisterwijk	Geen zienswijze	
	Oss	De Raad mist de aandacht voor noodzakelijke aanpassing van de werkwijze van de consultatiebureaus. Monitoring (controle en advisering) van kind en gezin moet intensiever ingezet gaan worden. De raad vraagt de GGD de werkwijze van de consultatiebureaus opnieuw te bekijken en met een voorstel te komen dat opgenomen wordt in de kadernota 2025 en uitgewerkt in de begroting van 2025. -Gezien het ravijnjaar in 2026 verwachten we weinig structurele ruimte in de gemeentebegroting. Wij vragen de GR daarom de komende periode terughoudend te zijn met kostenstijgingen (buiten reguliere inflatie) en ontwikkelingen zo veel mogelijk op te vangen binnen de beschikbare financiële middelen en transitiekosten aan te wenden voor efficiency en professionalisering.	Reactie GGD <i>In het overleg met de gemeente zal de GGD dieper op de vraag in gaan, dit overleg loopt momenteel. Voorstel wordt niet in de kadernota overgenomen.</i> <i>Geen reactie nodig.</i>
	Den Bosch	*De gevolgen van transitieplan zijn nog onduidelijk Het belang van het behouden van een stevige basis voor de GGD in 's-Hertogenbosch en Hart voor Brabant is evident, echter is het voorgestelde transitieplan dat wordt aangekondigd in deze kadernota nog onvoldoende uitgewerkt. Het is van belang dat bij de uitwerking van het transitieplan wordt gekeken naar de kerntaken van de GGD en de wijze waarop eenmalige transitiekosten van 3,5 miljoen euro over een periode van 2 à 3 jaar opgevangen kunnen worden, zonder effecten op de dienstverlening, prioriteiten of	Reactie GGD: <i>Het transitiebedrag is geraamd op 3,5 mln., de eigen bijdrage van de GGD is € 750.000 (uit de innovatiegelden), daarnaast heeft de GGD in 2023 in eigen exploitatie ca. € 5 ton opgevangen (gevolgen actualisatie functiehuis) en in 2024 vangt hij nog eens € 660.000 in eigen begroting op (eveneens gevolgen actualisatie functiehuis).</i>

	onevenredige extra bijdragen, en deze eenmalige extra kosten zoveel mogelijk in de begroting van de GGD worden opgevangen. In maart 2024 wordt een uitgewerkt voorstel voorgelegd aan het algemeen bestuur van de GGD waarna het uiteindelijke transitieplan wordt opgenomen in de begroting voor 2025, die voor de zomer aan uw raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. *Indicatoren voor de begroting In de behandeling van de begroting 2024 van de GGD tijdens de vergadering van 21 juni 2023 is, door uw raad, gevraagd om meetbare en passende indicatoren, horend bij het nieuwe beleidsplan van de GGD en de wensen van de gemeenten. In de zienswijze van deze kadernota benadrukken we nogmaals de noodzaak van deze indicatoren en verzoeken de GGD deze op te nemen in de begroting voor 2025. De Raad besluit de zienswijze op de Kadernota 2025 van de GGD Hart voor Brabant vast te stellen, met dien verstande dat in de zienswijze aan het eerste aandachtspunt wordt toegevoegd: -'Daarbij roepen wij de GGD op om in het transitieplan en in de voorbereiding van de begroting 2025 extra toenames van de inwonersbijdragen zoveel mogelijk te beperken door het financiële principe oud-voor-nieuw, zoals gebruikt bij de gemeente 's-Hertogenbosch, te hanteren bij de actualisatie van beleid. De voorgestelde transitiekosten moeten zoveel mogelijk worden opgevangen in de eigen begroting van de GGD om daarmee een mogelijke lastenverhoging voor haar deelnemende gemeenten te voorkomen.' -'Seksuele gezondheid. Recentelijk zijn er alarmerende signalen binnengekomen waaruit blijkt dat het aantal soa's onder jongeren	<i>De gevraagde indicatoren passend bij het nieuwe beleidsplan worden inderdaad in de ontwerpbegroting 2025 opgenomen.</i> <i>De GGD heeft hier aandacht voor.</i>
--	---	--

		flink toeneemt. Dit lijkt verband te houden met een afnemend gebruik van voorbehoedsmiddelen onder deze groep. De cijfers van o.a. het RIVM {Thermometer seksuele gezondheid, 2023) en de evaluatie van het Team Seksuele gezondheid van de GGD Hart van Brabant (2022) baren de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch zorgen. Daarom roepen wij u op om rondom thema seksuele gezondheid in samenwerking met partners te zorgen voor een goede communicatie over testen en voorlichting en vragen wij om extra waakzaamheid rondom de testcapaciteit	
	Sint Michielsgestel	Zienswijze raad van 23 februari · We onderstrepen het belang van een toekomstbestendige organisatie. In de kadernota geeft u aan dat de kosten voor het traject Transitie nog niet bekend zijn. De gemeenteraad wil dit transitieplan kritisch beoordelen alvorens zij akkoord geeft. Dit betekent tevens dat wij niet op voorhand akkoord gaan met de extra kosten die hiermee gemoeid zijn. · De inhoud van de kadernota is niet op alle onderdelen tot stand gekomen in samenwerking met of vanuit opdracht door de gemeente. Het is belangrijk dat samen met gemeenten wordt vastgesteld of de invulling zoals voorgesteld door de GGD ook wenselijk is en aansluit bij de behoeften van de gemeenten	Reactie GGD: <i>De gemeenteraad heeft nog gelegenheid om het plan en de daarmee gepaard gaande kosten te beoordelen bij de begrotingswijziging 2024 (zienswijzetract).</i> <i>De inhoud van de kadernota is goedgekeurd door DB en wordt juist voorgelegd aan de raden om hun input te kunnen geven en daarna door het AB vastgesteld. Daarmee wordt het een 'product' van de GGD én de gemeenten.</i>
	Tilburg	Geen zienswijze	
	Vught	7 maart 2024: unaniem besluit gemeenteraad om een zienswijze te geven over de Kadernota 2025 GGD Hart voor Brabant met aandacht voor de volgende punten: De voorgestelde invullingen bij de vier pijlers samen met gemeenten wordt ontwikkeld zodat deze ook aansluiten bij de behoefte(n) van gemeenten. Binnen het Traject transitie naar een toekomstbestendige GGD te onderzoeken welke kwaliteitsslagen kunnen leiden tot besparingen. En dat er ruimte is voor oordeelsvorming door gemeenten wanneer	<i>De invulling van de pijlers wordt jaarlijks in de beleidsbegroting voorgesteld, en gaat voor zienswijze naar de raden.</i> <i>Dit gebeurt met de begrotingswijziging 2024, waarop de raden hun zienswijze kunnen geven</i>

		het gevraagde bedrag voor de transitie toekomstbestendige GGD bekend is. De extra inwonersbijdrage voor transitie naar een toekomstbestendige GGD de komende 2-3 jaren apart gespecificeerd blijft.	<i>Het betreft een eenmalige bijdrage, te innen in één jaar en komt daarmee niet jaarlijks terug.</i>
	Waalwijk	Geen zienswijze	